Akademik Kariyer Yol Haritası | Başlangıç | Herkes

Akademisyen Olmak İçin Yaş Sınırı Var mı?

Akademik kadrolarda yaşın nerede şart olduğunu anlatır: araştırma görevliliğindeki 35 yaş kuralının hesabı, öğretim görevlisi ve öğretim üyeliğinde yaş şartı olmaması, bazı burslardaki yaş koşulları, 67 yaş haddi ve 35 yaşından sonra açık kalan yollar.

Zafer Hoca · Yayın: 08.11.2026 · 7 dk okuma

Kısaca: Akademisyenliğin bütün basamakları için genel bir yaş sınırı yoktur. Yaş şartı yalnız **araştırma görevlisi** kadrosunda vardır: giriş sınavının yapıldığı yılın 1 Ocak günü 35 yaşını doldurmamış olmak gerekir. Öğretim görevlisi, Dr. Öğretim Üyesi, doçent ve profesör kadrolarında kanun ve yönetmelikte yaş şartı bulunmaz. Üst sınır ise emeklilik yaş haddidir: öğretim üyelerinde 67; sonrasında koşulları sağlayanlar 75 yaşına kadar sözleşmeli çalışabilir.

Bu madde akademik kadrolarda yaşın nerede şart, nerede şart olmadığını tek tabloda toplar ve 35 yaşını geçmiş biri için hangi yolların açık kaldığını anlatır. Araştırma görevliliğine başvurunun adımları, puan şartları ve kadro türleri ayrı bir konudur; onlar için araştırma görevlisi nasıl olunur maddesine bakın.

Akademisyen olmak için yaş sınırı var mı?

"Akademisyen" tek bir kadronun adı değildir; araştırma görevlisi, öğretim görevlisi ve öğretim üyesi (Dr. Öğretim Üyesi, doçent, profesör) kadrolarının ortak adıdır. Yaş sınırı da kadroya göre değişir. Kanunda ve ilgili yönetmelikte yalnız araştırma görevlisi kadrosu için bir üst yaş sınırı konmuştur; öteki kadrolarda yaş bir başvuru şartı değildir.

Kadro	Başvuruda yaş şartı	Dayanak
Araştırma görevlisi	Giriş sınavının yapıldığı yılın 1 Ocak günü 35 yaşını doldurmamış olmak	2547 sayılı Kanun md. 33/a; Öğretim Üyesi Dışındaki Öğretim Elemanı Kadrolarına ... Yönetmelik md. 7/1
Öğretim görevlisi	Yok; tezli yüksek lisans mezuniyeti aranır	Aynı yönetmelik md. 7/3
Dr. Öğretim Üyesi	Yok; doktora ya da eşdeğeri aranır	2547 sayılı Kanun md. 23
Doçent	Yok	2547 sayılı Kanun md. 24
Profesör	Yok	2547 sayılı Kanun md. 26
Yüksek lisans ve doktora öğrencisi	Yönetmelikte yok	Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği

Kadroların genel şartları arasında, yönetmeliğin atıf yaptığı 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 48. maddesindeki genel şartları taşımak da vardır. Bunun dışında kadroya özgü öğrenim, ALES ve yabancı dil şartları ile üniversitelerin kendi ölçütleri uygulanır.

Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği başvuru ve kabul koşullarının bir kısmını üniversite senatolarına bırakır. Yönetmelikte yaş şartı olmasa da başvuracağınız programın ilanını ve

üniversitenin lisansüstü yönetmeliğini okuyun.

Araştırma görevliliğinde 35 yaş sınırı nasıl hesaplanır?

Kural, 2547 sayılı Kanun'un 33. maddesinde ve öğretim üyesi dışındaki öğretim elemanı kadrolarına ilişkin yönetmeliğin 7. maddesinde aynı biçimde yazılıdır: araştırma görevlisi kadrosuna başvurabilmek için giriş sınavının yapıldığı yılın ocak ayının birinci günü itibarıyla otuz beş yaşını doldurmamış olmak gerekir. Bu cümledeki üç ayrıntı hesabı belirler.

- **Esas tarih ilan tarihi değil, giriş sınavının yılıdır.** Aralıkta yayımlanan bir ilanın giriş sınavı ocakta yapılıyorsa sınavın yapıldığı yılın 1 Ocak'ı esas alınır.
- **Esas gün 1 Ocak'tır.** O yıl içinde doğum gününüzün sınavdan önce ya da sonra olması sonucu değiştirmez.
- **"Doldurmamış olmak" 35. doğum gününü henüz kutlamamış olmak demektir.** 1 Ocak'ta 34 yaşındaysanız başvurabilirsiniz; 35 yaşını doldurduysanız başvuramazsınız.

Doğum tarihi	1 Ocak 2027'deki durum	Sonuç
2 Ocak 1992	34 yaşında; 35. doğum günü bir gün sonra	Başvurabilir
20 Aralık 1991	35 yaşını Aralık 2026'da doldurmuş	Başvuramaz

Doğum gününüz sınırın tam üzerindeyse, ilanı yapan üniversitenin personel birimine yazılı olarak sorun; doğum gününün kendisinin nasıl sayılacağı gibi uç durumlarda kurumun uygulamasını öğrenmek en güvenli yoldur.

35 yaş sınırının istisnası var mı?

Kanunun ve yönetmeliğin metninde yaş şartına ilişkin bir istisna yer almıyor. Yönetmelik ise görev süresi uzatımı niteliğindeki atamaları kendi kapsamının dışında tutar. Bu, araştırma görevlisi olarak çalışırken 35 yaşını geçen birinin görev süresinin bu nedenle kendiliğinden sona ermediği anlamına gelir; sınır yeni bir kadroya başvuru içindir. Yeniden atamanın koşulları üniversiteye ve kadro türüne göre değişir.

Yönetmelik devlet ve vakıf yükseköğretim kurumlarının öğretim görevlisi ve araştırma görevlisi kadrolarını kapsar. Bu nedenle vakıf üniversitesindeki araştırma görevlisi ilanlarında da aynı 35 yaş kuralını görmeyi bekleyin.

35 yaşından sonra akademisyen olunur mu?

Evet. 35 yaş sınırı yalnız araştırma görevliliği kapısını kapatır; akademik kariyerin geri kalanı yaşa bağlı değildir. İleri yaşta akademiye geçmek isteyenlerin izlediği başlıca yollar şunlardır:

1. **Doktorayı kadrosuz tamamlamak:** Lisansüstü programlara kabulde yönetmelikte yaş şartı yoktur. Doktorayı çalışırken ya da burslu olarak bitirip doğrudan Dr. Öğretim Üyesi ilanlarına başvurabilirsiniz. Şartlar ve atama süreci için Dr. Öğretim Üyesi nasıl olunur maddesine bakın.
2. **Öğretim görevlisi olmak:** Tezli yüksek lisans mezunuysanız öğretim görevlisi ilanlarına yaş sınırı olmadan başvurabilirsiniz. Meslek yüksekokullarındaki bazı kadrolarda belgelenmiş iş deneyimi de aranabilir; ayrıntılar öğretim görevlisi nasıl olunur maddesinde.
3. **Sektör deneyimini akademiye taşımak:** Mühendislik, sağlık, hukuk, işletme ya da tasarım gibi uygulamalı alanlarda yıllarca çalışmış biri, doktorasını tamamladığında bu deneyimi ders ve proje tarafında öne çıkarabilir.
4. **Doktora sonrası araştırmacılık:** Doktora sonrası araştırmacılar üniversitelerde sözleşmeli

olarak istihdam edilebilir; bu, kadroya geçmeden önce yayın ve proje deneyimi kazanmanın bir yoludur.

Kamuda memur olarak çalışıyorsanız akademiye geçişte hizmet süreniz, maaşınız ve emekliliğinizin nasıl etkileneceğini önceden hesaplayın. Bu konu memurken araştırma görevliliğine geçiş maddesinde ayrıntılı anlatılıyor.

Yüksek lisans ve doktora için yaş sınırı var mı?

Akademiye geç yaşta yönelen birinin ilk adımı çoğunlukla lisansüstü eğitimdir. Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nde yüksek lisans ya da doktora programına başvuru için yaş şartı yoktur. Kabulde belirleyici olan; mezuniyet derecesi, ALES puanı, gerekiyorsa yabancı dil puanı, mülakat ya da bilim sınavı ve programın kendi ölçütleridir.

Programın kontenjanı, ilan metni ve üniversitenin senato tarafından çıkarılan lisansüstü yönetmeliği bu ölçütleri ayrıntılandırır. Çalışırken lisansüstü yapmayı düşünüyorsanız derslerin gün ve saatlerini, devam zorunluluğunu ve işvereninizin izin koşullarını başvurudan önce öğrenin. Yaşınız değil, bu pratik koşullar sürecin ne kadar süreceğini belirler.

Burs, ödül ve destek programlarında yaş sınırı

Kadrolarda yaş şartı olmasa da akademik kariyerde kullanılan bazı burs ve ödül programları kendi esaslarında yaş ya da kariyer süresi koşulu koyar. Aşağıdaki bilgiler sitedeki ilgili maddelerden derlenmiştir; her program çağrıdan çağrıya değişebileceği için başvurmadan önce güncel çağrı metnini okuyun.

Program	Yaş koşulu	Ayrıntı
YÖK 100/2000 doktora bursu	İlana ilk başvuru tarihinde 35 yaşını doldurmamış olmak	100/2000 doktora bursu
TÜBA-GEBİP	Başvuru tarihinde 40 yaşını doldurmamış olmak (kadın adaylara her doğum için bir yıl eklenir)	TÜBA-GEBİP ve BAGEP
TÜBİTAK 2232-B	Çağrının açıldığı gün 40 yaşını doldurmamış olmak; 2232-A'da yaş sınırı yok	TÜBİTAK 2232 programları

Bu programların bir kısmında ölçüt yaş değil, doktoradan bu yana geçen süredir. Bu yüzden "yaşım geçti" demeden önce programın hangi ölçütü kullandığına bakın.

Akademisyenler kaç yaşına kadar çalışabilir?

2547 sayılı Kanun'un 30. maddesine göre öğretim üyelerinin görevleri ile ilişkilerinin kesilmesini gerektiren yaş haddi, 67 yaşını doldurdukları tarihtir. Yaş haddini dolduran öğretim üyelerinden kalmalarında yarar görülenler, Yükseköğretim Kurulunun kararıyla, 75 yaşını geçmemek üzere sözleşmeli olarak çalıştırılabilir.

Bu fıkra 30 Temmuz 2026 tarihli 7592 sayılı Kanunla yeniden düzenlendi. Konsolide metne göre sözleşmeler artık ikişer yıllık sürelerle yapılıyor ve Yükseköğretim Kurulu sözleşmeli çalıştırılacak öğretim üyesi sayısını sınırlandırabiliyor. Başvuru usulü ve ölçütler üniversitelerin kendi düzenlemelerinde yer alır; bu düzenlemelerin yeni kanun hükmüne göre güncellenip güncellenmediğini kurumunuzdan öğrenin. Emeklilik türleri ve sözleşmeli çalışmanın ayrıntıları akademisyen emeklilik hakları maddesinde.

İleri yaşta akademik kariyer planlarken nelere bakılmalı?

Yaş bir başvuru engeli olmasa da kariyer planını etkiler. Kararı vermeden önce şu soruları kendinize sorun:

- **Doktora için zaman ve gelir:** Doktora birkaç yıl sürer ve araştırma görevlisi kadrosu olmadan geçirildiğinde düzenli gelir başka bir işten ya da burstan gelmelidir.
- **Yaş haddine kalan süre:** Doçentlik ve profesörlük, yayın ve kadro koşullarına bağlı olarak yıllar alan basamaklardır. Hedeflediğiniz unvana 67 yaşına kadar ulaşıp ulaşamayacağınızı gerçekçi biçimde değerlendirin.
- **Emeklilik ve sosyal güvenlik:** Akademiye geç geçmek, emeklilik için gereken hizmet ve prim süresini doldurma planınızı değiştirebilir; SGK kayıtlarınızı önceden inceleyin.
- **Alanınızdaki kadro durumu:** İlanlar alana ve üniversiteye göre çok farklıdır. Hedef bölümlerinizin ilanlarını bir süre izlemek, gerçek talebi görmenizi sağlar; güncel ilanları akademik ilanlar sayfasında takip edebilirsiniz.
- **Getireceğiniz deneyim:** Sektörde, öğretmenlikte ya da kamuda geçirdiğiniz yıllar, uygulamalı derslerde ve sanayi iş birliği projelerinde güçlü bir kozdur.

Sık yapılan hatalar ve yanlış bilinenler

- **"35 yaşından sonra akademisyen olunmaz" sanmak:** 35 yaş sınırı yalnız araştırma görevliliği içindir.
- **İlan tarihine göre hesap yapmak:** Esas alınan, giriş sınavının yapıldığı yılın 1 Ocak'ıdır.
- **Burs ve ödül koşullarını kadro şartı sanmak:** 100/2000 bursundaki ya da GEBİP'teki yaş koşulları kadro başvurusunu bağlamaz.
- **Eski sözleşme kurallarına güvenmek:** Yaş haddinden sonra sözleşmeli çalışma 2026'da yeniden düzenlendi; eski usul ve esaslara göre plan yapmayın.
- **İlanı okumadan başvurmak:** Üniversiteler yaş dışında puan, mezuniyet ve alan şartları koyar; bir şartı eksik başvuru değerlendirmeye alınmayabilir.

Kaynaklar ve resmî bağlantılar

- Mevzuat Bilgi Sistemi: https://www.mevzuat.gov.tr (2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu md. 23, 24, 26, 30 ve 33; Öğretim Üyesi Dışındaki Öğretim Elemanı Kadrolarına Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav ile Giriş Sınavlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik)
- Resmî Gazete: https://www.resmigazete.gov.tr (7592 sayılı Kanun ve yönetmelik değişiklikleri)
- Erciyes Üniversitesi'nin yayımladığı yönetmelik metni (öğretim üyesi dışındaki öğretim elemanı kadroları): https://www.erciyes.edu.tr/Files/regulation/f25ce117-5f28-4883-a541-d14301346d9a.pdf
- Yükseköğretim Kurulu: https://www.yok.gov.tr

Etiketler: #Başvuru #Kadro

YDS/YÖKDİL barajı akademik kariyerinizi engellemesin. Zafer Hoca kursları: zaferhoca.com.tr/magaza